

Noty o autorach

MARIA R. CHAJDARPASZYCZ, doktor nauk pedagogicznych, sekretarz Działu Badań Naukowych Instytutu Pedagogiki Specjalnej Rosyjskiej Akademii Edukacji w Moskwie. W pracy zawodowej koncentruje się na kwestii wykorzystania technologii informacyjnych w diagnostyce i terapii osób niesłyszących, dzieci po implantacji ślimakowej, z zaburzeniami mowy oraz uczenia się. W polu jej zainteresowań znajduje się także projektowanie i zastosowanie IT w szkoleniu specjalistów pracujących z dziećmi o specjalnych potrzebach. Autorka jednej monografii i ponad pięćdziesięciu artykułów.

ANNA CZYŻ, adiunkt w Katedrze Zastosowań Techniki w Diagnostyce i Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnością Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. W 2007 roku uzyskała tytuł magistra pedagogiki, specjalizacja: surdopedagogika, następnie wykształcenie uzupełniła o specjalizacje z zakresu protetyki słuchu, logopedii i psychologii. Stopień naukowy doktora nauk humanistycznych otrzymała w 2011 roku, na podstawie dysertacji dotyczącej możliwości technicznego wsparcia osób z niepełnosprawnością słuchową i jakości życia użytkowników nowoczesnych urządzeń wspierających przekaz werbalny. Zainteresowania naukowe koncentruje wokół szeroko pojętej terapii osób z niepełnosprawnością słuchową, zwłaszcza w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju oraz jakości funkcjonowania biopsychospołecznego osób niepełnosprawnych. Autorka i współautorka licznych prac z pogranicza nauk społecznych, technicznych i medycznych.

JELENA L. GONCZAROWA, docent doktor habilitowany nauk psychologicznych, kierownik Działu Badań Naukowych w Instytucie Pedagogiki Specjalnej Rosyjskiej Akademii Edukacji w Moskwie. Jej zainteresowania naukowe obejmują edukację dzieci niewidomych i niesłyszących oraz po implantacji ślimakowej, psychologiczne podstawy wykorzystania technologii informacyjnych w edukacji specjalnej, uwarunkowania i rozwój umiejętności w zakresie czytania u dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Opublikowała dwie monografie i ponad sto trzydzieści artykułów.

MIŁOSZ GOŁYSZNY, doktorant w Zakładzie Farmakologii Katedry Farmakologii na Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach. W 2013 ukończył studia I stopnia na kierunku fizjoterapia w Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach. Tytuł magistra neurobiologii uzyskał na Wydziale Lekarskim ŚUM, na podstawie pracy „Ekspresja wybranych neuropeptydów w pniu mózgu szczurów poddanych działaniu haloperidolu”. Jego zainteresowania obejmują szeroko pojętą neuronaukę, a przede wszystkim neuropsychofarmakologię, w tym wpływ substancji leczniczych na zmiany molekularno-biochemiczne w ośrodkowym układzie nerwowym, w modelach zwierzęcych zaburzeń o charakterze depresyjnym oraz lękowym.

AGNIESZKA GORZKOWSKA, dr hab. n. med., specjalista neurolog, specjalista psychologii klinicznej, nauczyciel akademicki, adiunkt w Katedrze Neurologii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Autorka i współautorka licznych publikacji w czasopismach krajowych i zagranicznych oraz rozdziałów podręczników, współautorka poradnika dla pacjentów z chorobą Parkinsona. Od wielu lat współpracuje z Uniwersytetem Śląskim, gdzie prowadzi wykłady dla słuchaczy logopedycznych i neurologopedycznych studiów podyplomowych. Na co dzień zajmuje się leczeniem i diagnostyką pacjentów z szerokim spektrum schorzeń neurologicznych. Pracę naukową koncentruje na problematyce chorób układu nerwowego o podłożu neurozwyrodnieniowym, w szczególności choroby Parkinsona i choroby Alzheimerera. Członek towarzystw naukowych, w tym Polskiego Towarzystwa Neurologicznego, członek Komisji Nauk Psychologicznych PAN.

URSZULA JĘCZEŃ, dr n. hum., językoznawca, logopeda. Adiunkt w Zakładzie Logopedii i Językoznawstwa Stosowanego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Zainteresowania naukowe skupia wokół zagadnień oligofazji, teorii emocji oraz rozwoju językowego dzieci z zespołem Downa. Autorka prac naukowych z tego zakresu. Przez kilka lat pełniła funkcję sekretarza Komisji Rozwoju i Zaburzeń Mowy KJ PAN. Od osiemnastu lat jest sekretarzem Komitetu Redakcyjnego czasopisma „Logopedia”. Prowadzi terapię logopedyczną dzieci niepełnosprawnych intelektualnie.

WOJCIECH JAGIEŁOWICZ, filolog polski, logopeda, doktorant językoznawstwa na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

KATARZYNA KACZOROWSKA-BRAY, dr, neurologopeda, adiunkt w Katedrze Logopedii Uniwersytetu Gdańskiego. Kierownik Podyplomowych Studiów Wczesnej Interwencji Logopedycznej oraz Podyplomowych Studiów Oligofrenologopedycznych. Swoje zainteresowania naukowe koncentruje na problematyce rozwoju mowy i jej zaburzeń występujących u dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, niepełnosprawnością sprzężoną oraz z uszkodzeniem narządu wzroku, na wczesnej interwencji logopedycznej, a także gerontologopedii. Autorka publikacji o tej tematyce, m.in. książki *Wyrażenia przymkowe w mowie dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i lekkim*. Współredaktorka pięciu tomów wydanych w serii „Logopedia XXI wieku”.

SYLWIA KRUPA, studentka piątego roku logopedii z audiologią w Zakładzie Logopedii i Językoznawstwa Stosowanego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

W pracy naukowej skupia się na zagadnieniach zaburzeń języka i komunikacji u osób dorosłych. W pracy licencjackiej podjęła tematykę wad wymowy oraz trudności w czytaniu i pisaniu u dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie. Na studiach magisterskich prowadzi badania z zakresu sprawności dialogowej osób z uszkodzeniami płatów czołowych. W ramach wolontariatu prowadziła terapię logopedyczną pacjentów z afazją, mutyzmem wybiórczym oraz autyzmem.

EWA KRZYSTANEK, dr hab. n. med., adiunkt w Katedrze i Klinice Neurologii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, nauczyciel akademicki, specjalista neurolog, licencjonowany elektroencefalografista. Na co dzień prowadzi oddział neurologiczny, wiele czasu poświęca studentom w ramach koła naukowego. Jej główne zainteresowania zawodowe dotyczą diagnostyki i leczenia stwardnienia rozsianego i padaczki. Autorka rozdziałów w książkach medycznych i prac naukowych publikowanych w kraju i za granicą. Pozazawodowe pasje to historia obyczajowa Europy i świata oraz podróże.

OLGA I. KUKUSZKINA, doktor habilitowany nauk pedagogicznych, pracownik Instytutu Pedagogiki Specjalnej Rosyjskiej Akademii Edukacji w Moskwie i profesor Moskiewskiego Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego. Jej zainteresowania obejmują edukację dzieci ze specjalnymi potrzebami, metodykę wykorzystania technologii IT w dziedzinie kształcenia dzieci głuchych i po implantacji ślimakowej, zagadnienia zaburzenia mowy i trudności w uczeniu się, problematykę zastosowania urządzeń elektronicznych w szkoleniu terapeutów mowy i nauczycieli specjalnych. Opublikowała dwie monografie i ponad osiemdziesiąt pięć artykułów.

DAWID LARYSZ – prof. nadzw., specjalista neurochirurgii, neuropsycholog. Doświadczony nauczyciel akademicki (wykładowca Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach i Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach). Prezes Polskiego Towarzystwa Leczenia Twarzy i Czaszki. Pracuje w Centrum Onkologii – Instytucie im. Marii Skłodowskiej-Curie w Gliwicach, Klinice Neurochirurgii ŚUM w Katowicach, Klinice Neurochirurgii Dziecięcej Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka im. Jana Pawła II w Katowicach, a także w Centrum Leczenia Wad Twarzoczaszki i Chirurgii Twarzowo-Szczękowej w Olsztynie. Kieruje Centrum Leczenia Zaburzeń Ośrodkowego Układu Nerwowego i Wspierania Rozwoju Dzieci „Kangur” w Katowicach. Autor i współautor wielu artykułów, rozdziałów w podręcznikach, współautor i współredaktor naukowy podręcznika *Neurologopedia dziecięca w teorii i praktyce*. Ma w swoim dorobku ponad sto pięćdziesiąt wystąpień na konferencjach w kraju i za granicą. Obszarem jego zainteresowań naukowych są: leczenie chirurgiczne wad wrodzonych mózgo- i twarzoczaszki, diagnostyka i terapia zaburzeń neuropsychologicznych u dzieci i dorosłych, nowoczesne metody planowania 3D zabiegów neurochirurgicznych w wirtualnej rzeczywistości, a także badania jakości życia dzieci (HRQOL) leczonych neurochirurgicznie.

TATIANA LEWICKA, specjalista neurologopeda, zatrudniona w Uniwersyteckim Centrum Medycznym w Katowicach. Na co dzień pracuje z pacjentami z zaburzeniami komunikowania się i poznawczymi w konsekwencji uszkodzenia obwodowego i ośrodkowego układu nerwowego, ze szczególnym uwzględnieniem chorób neurodegeneracyjnych.

Szczególnie zainteresowana aspektami zaburzeń połykania (dysfagia) i konsekwencjami niedożywienia, zajmuje się diagnozą i terapią dysfagii. Wykładowca uczelni wyższych – Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Autorka publikacji z zakresu neurologopedii oraz pomocy dydaktycznych dla osób dorosłych z problemami komunikowania się i dysfagią.

TOMASZ LUDYGA, doktorant w Zakładzie Farmakologii Katedry Farmakologii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. W 2015 roku ukończył studia magisterskie na kierunku neurobiologia, na Wydziale Lekarskim ŚUM, przedkładając pracę „Ocena jakości mRNA kodujących prokolagen typu I u pacjentów z wrodzoną łamliwością kości”. Zainteresowania naukowe skupia na szeroko pojętej neuronauce, genetyce, a przede wszystkim neuroonkologii eksperymentalnej, która wyznacza zakres tematyczny przygotowywanej dysertacji doktorskiej. Zawodowo zajmuje się także pracą laboratoryjną w klinice leczenia niepłodności.

ANNA MICHALCZYK, absolwentka studiów magisterskich w zakresie pedagogiki rewalidacyjnej (surdopedagogika) oraz studiów podyplomowych w zakresie logopedii, pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz terapii pedagogicznej. Problematyka jej pracy magisterskiej dotyczyła funkcjonowania społecznego i szeroko rozumianej komunikacji osób niesłyszących za pośrednictwem internetu. W latach 2012–2013 pracowała na stanowisku logopedy w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej im. Stefana Szumana w Bochni oraz Szpitalu Powiatowym im. bł. Marty Wieckiej w Bochni. Prowadziła terapię osób dotkniętych afazją i opóźnionym rozwojem mowy. Od roku 2013 zatrudniona w Instytucie Pedagogiki Specjalnej Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Koncepcję swojej pracy doktorskiej wiąże z diagnozą wpływu wirtualnej komunikacji na wybrane aspekty społecznego rozwoju młodzieży z wadą słuchu.

TOMASZ NOWAK, doktor habilitowany nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa. Przedmiot jego dociekań stanowi gramatyka i semantyka współczesnego języka polskiego, zwłaszcza formalny opis polszczyzny i eksplikowanie znaczeń wybranych jednostek języka. Szczególną wagę przywiązuje w opisie do kwestii metodologicznych, m.in. na podstawie zgromadzonego materiału językowego testuje różne modele lingwistyczne. Obecnie jego zainteresowania ogniskują się wokół eksperymentalnych badań nad językiem i mową.

GRZEGORZ OPALA, prof. dr hab. n. med., specjalista neurolog, nauczyciel akademicki, wieloletni Kierownik Katedry i Kliniki Neurologii Wieku Podeszłego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. W latach 2000–2001 minister zdrowia, członek Komitetu Badań Naukowych, konsultant regionalny i wojewódzki w dziedzinie neurologii. Autor i współautor kilkuset publikacji naukowych w czasopismach krajowych i zagranicznych oraz rozdziałów podręczników. Naukowo zajmuje się chorobami układu nerwowego na podłożu neurodegeneracyjnym, w szczególności chorobą Parkinsona. Członek wielu polskich i zagranicznych towarzystw naukowych, w tym World Federation of Neurology, Movement Disorder Society, Polskiego Towarzystwa Neurologicznego, Polskiego Towarzystwa Udaru Mózgu, Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, członek Polskiej Rady Mózgu.

JOLANTA PANASIUK, dr hab. prof. UMCS i UWM, adiunkt w Zakładzie Logopedii i Językoznawstwa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Wykładowca w zakresie neurologopedii w kilku ośrodkach naukowych w Polsce kształcących logopedów. Prowadzi badania naukowe z zakresu teorii komunikacji, tekstologii i neurologopedii. Specjalizuje się w diagnozie i terapii zaburzeń językowych u dzieci i dorosłych ze schorzeniami neuropsychiatrycznymi. Autorka ponad dwustu pięćdziesięciu publikacji naukowych. Uczestniczyła w pracach Komisji Rozwoju i Zaburzeń Mowy PAN, była członkiem grupy ekspertów tworzących obowiązujący program specjalizacji w neurologopedii, pełniła obowiązki krajowego konsultanta w dziedzinie neurologopedii przy Ministerstwie Zdrowia. Sekretarz Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Logopedycznego, członek Komisji Egzaminacyjnej na Państwowym Egzaminie Specjalizacyjnym w zakresie neurologopedii, działa w Sekcji Psychologii Klinicznej i Edukacji Zdrowotnej Komisji Nauk Medycznych lubelskiego oddziału PAN, należy do komitetów redakcyjnych i rad recenzentkich kilku czasopism naukowych oraz Rady Patronackiej Fundacji 21. Odznaczona Brązowym Krzyżem Zasługi za pracę na rzecz środowiska logopedycznego. Za książkę *Afazja a interakcja. TEKST – metaTEKST – konTEKST* (2012) otrzymała nagrodę Prezesa Rady Ministrów RP (2014), a za pracę dydaktyczną – Medal Komisji Edukacji Narodowej (2016).

MAJA PATALONG-OGIEWA, lek. med., specjalista neurolog, psycholog. W pracy zawodowej zajmuje się m.in. neuropsychologicznymi problemami pacjentów neurologicznych. Szczególny obszar jej zainteresowań naukowych stanowią chorzy z deficytami podarowymi i pacjenci ze stwardnieniem rozsianym. Prowadzi zajęcia teoretyczne i praktyczne dla słuchaczy logopedii i neurologopedii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Członek Polskiego Towarzystwa Neurologicznego.

KATARZYNA PLUTECKA, dr hab., logopeda, surdopedagog, profesor w Instytucie Pedagogiki Specjalnej Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Zainteresowania badawcze: problematyka szeroko rozumianej komunikacji dzieci niesłyszących i słabosłyszących, funkcjonowanie dziecka niesłyszącego i słabosłyszącego w środowisku rodzinnym, edukacja dziecka niesłyszącego i słabosłyszącego.

MARTYNA POLCZYK, absolwentka filologii polskiej (studia I i II stopnia), logopedii (studia podyplomowe) i neurologopedii (studia podyplomowe) na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Pracuje jako neurologopeda w Centrum Rehabilitacji „Fridamedical” w Gliwicach, Ośrodku Rehabilitacji i Rozwoju Człowieka w Rudzie Śląskiej, Miejskim Przedszkolu nr 35 w Rudzie Śląskiej oraz jako nauczyciel języka polskiego. Laureatka konkursu logopedycznego „Najlepsze ćwiczenia na głoskę sz” oraz finalistka ogólnopolskiego konkursu „Najlepsza lekcja języka polskiego związana z parlamentaryzmem” pod patronatem Premiera RP. Współorganizatorka międzynarodowych konferencji logopedycznych, kampanii społecznej promującej profilaktykę logopedyczną na terenie województwa śląskiego oraz konkursów logopedycznych dla dzieci.

OLGA PRZYBYŁA, dr n. hum., językoznawca, logopeda, terapeuta integracji sensorycznej, adiunkt w Katedrze Dydaktyki Języka i Literatury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, kierownik Centrum Logopedii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz

kierownik Studiów Podyplomowych Kwalifikacyjnych Logopedii i Medialnej Emisji Głosu. Autorka kilkudziesięciu publikacji z zakresu językoznawstwa, edukacji polonistycznej oraz logopedii, w tym monografii *Akty mowy w języku nauczycieli* (2004). Jej zainteresowania naukowe koncentrują się wokół zaburzeń komunikacji językowej, szczególnie u dzieci oraz młodzieży z zaburzeniami słuchu i uszkodzeniami mózgu, oraz diagnozy i terapii logopedycznej z elementami integracji sensorycznej. Członek Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Logopedycznego w Lublinie, pełniła funkcję koordynatora projektu „NetQues” w Polsce w ramach „Network for Tuning Standards & Quality of Educ. progs. for SLT in Europe”, którego partnerem był Uniwersytet Śląski. Redaktor naczelna „Logopedii Silesiany”, członek Komitetu Naukowego „Biuletynu Logopedycznego” – czasopisma Polskiego Towarzystwa Logopedycznego w Lublinie, najstarszego periodyku logopedycznego w Polsce oraz członek Rady Redakcyjnej „Logopedii”.

AGNIESZKA ROŻEK, mgr, absolwentka filologii klasycznej na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz Studiów Podyplomowych Kwalifikacyjnych Logopedii i Medialnej Emisji Głosu, specjalność: logopedia i neurologopedia. Autorka kilku artykułów. Zajmuje się diagnozą oraz terapią neurologopedyczną pacjentów z dysfunkcjami ośrodkowego układu nerwowego oraz dzieci z wadami mózgo- i twarzoczaszki, w tym z wadami rozszczepowymi. Prowadzi terapię opóźnionego rozwoju mowy i dyslalii. Sekretarz Polskiego Towarzystwa Leczenia Twarzy i Czaszki. Pracuje w Centrum Leczenia Zaburzeń Ośrodkowego Układu Nerwowego i Wspierania Rozwoju Dzieci „Kangur” w Katowicach. Współpracuje naukowo z Centrum Onkologii – Instytutem im. Marii Skłodowskiej-Curie w Gliwicach we wdrażaniu nowoczesnych, małoinwazyjnych metod leczenia choroby Parkinsona.

ALBINA I. SATAJEWA, doktor nauk pedagogicznych Działu Badań Naukowych Instytutu Pedagogiki Specjalnej Rosyjskiej Akademii Edukacji w Moskwie. Jej zainteresowania zawodowe obejmują edukację dzieci po implantacji ślimakowej oraz problematykę interakcji między rodzicami a niesłyszącymi dziećmi. Opublikowała jedną monografię i ponad czterdzieści artykułów.

JOANNA SIUDA, dr n. med., specjalista neurolog, nauczyciel akademicki, adiunkt w Katedrze Neurologii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Autorka i współautorka licznych publikacji w czasopismach krajowych i zagranicznych oraz rozdziałów podręczników. Od wielu lat współpracuje z Uniwersytetem Śląskim, gdzie prowadzi wykłady dla słuchaczy neurologopedycznych studiów podyplomowych. Na co dzień zajmuje się leczeniem i diagnostyką pacjentów z szerokim spektrum schorzeń neurologicznych. Od wielu lat naukowo zajmuje się chorobami układu nerwowego na podłożu neurowyrodnieniowym, a w szczególności chorobą Parkinsona i chorobą Alzheimera. Członek towarzystw naukowych, w tym Polskiego Towarzystwa Neurologicznego, członek-założyciel Polskiego Towarzystwa Alzheimerowskiego.

ALEKSANDRA STRACH-SĄCZEWSKA, ratownik medyczny w Gliwickim Centrum Medycznym. Obecnie doktorantka w Katedrze Neurologii Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego im. prof. Kornela Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. W 2015

roku uzyskała tytuł magistra neurobiologii, przedstawiając pracę na temat zaburzeń w obrębie jednostki neurowaskularnej w udarze niedokrwiennym mózgu. W 2015 roku rozpoczęła Studia Podyplomowe Kwalifikacyjne Logopedii i Medialnej Emisji Głosu, specjalność: logopedia, na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Obszar jej zainteresowań naukowych stanowi szeroko pojęta terapia neulogopedyczna po udarach mózgu oraz w chorobach neurodegeneracyjnych.

ANNA WALAWSKA-HRYCEK, lekarka w trakcie specjalizacji z neurologii. Absolwentka Wydziału Lekarskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Zainteresowania naukowe koncentruje wokół chorób zapalnych układu nerwowego oraz współistniejących procesów immunologicznych. Prywatnie pasjonatka wędrówek górskich oraz literatury z każdego zakątka świata.

MAŁGORZATA WARYSZAK, absolwentka studiów magisterskich na kierunku logopedia z audiologią oraz studiów inżynierskich na kierunku fizyka techniczna, obecnie doktorantka w Zakładzie Logopedii i Językoznawstwa Stosowanego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Ukończyła Studium Obiektywnych Badań Słuchu w Instytucie Fizjologii i Patologii Słuchu w Warszawie. W latach 2013–2017 przewodnicząca Lubelskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Logopedycznego. Jej zainteresowania naukowe dotyczą zastosowania obiektywnych metod analizy sygnałów biologicznych w logopedii i audiologii. Dotychczasowe prace badawcze poświęciła także zagadnieniom z zakresu fonetyki akustycznej i prozodii mowy oraz możliwości językowo-komunikacyjnych osób z niedosłuchem.

ANNA ŻYWOT, dr n. hum., logopeda, oligofrenopedagog. Prowadzi diagnozę i terapię logopedyczną dzieci z głębokimi zaburzeniami mowy i języka. Autorka i współautorka pomocy logopedycznych z serii „Powtarzam. Rozumiem. Nazywam” oraz artykułów w czasopismach naukowych. Jej zainteresowania zawodowe dotyczą szczególnie specyfiki funkcjonowania językowego dzieci z niedoksztalceniem mowy o typie afazji oraz z specyficznego zaburzenia językowego (SLI).

